

Månadsrapport mars 2022 – Det stabila högtrycket över Sverige medförde lägre vindkraftproduktion än normalt

Översänder mars månads vindrapport. Ett stabilt högtryck över Sverige medförde ett soligt och vindfattigt väder. När solelsproduktionen slog rekord blev vinkraftproduktionen onormalt liten. Mars gav ett index på 85 % och för rullande 12 månader ligger nu indexet på 99 %. Månadens beräknade totalproduktion blev cirka 2,4 TWh. Den genomsnittliga utnyttjandegraden för mars uppgick till 25 % och produktionstiden till 73 %. Den dygnsvisa medeleffekten pendlade mellan 9 % och 57 % av installerad effekt.

Nu finns totalt installerat 13 611 MW i 5 098 anläggningar (> 50 kW).

Den kraftiga utbyggnaden fortsätter och med allt högre elpriser och med politiskt stöd bedöms denna fortsätta. Det allt kraftigare lokala motståndet kan dock på sikt ge en avmattning. Därför har alltfler projekt letat sig ut i havet där man räknar med mindre lokalt motstånd men där försvarsmakten och fördyring skapar nya utmaningar. De nya affärskoncepten, med fasta elpriser på långtidskontrakt som de senaste åren drivit den kraftiga utbyggnaden, riskerar att slå sönder de sunda marknadsekonomiska drivkrafterna som hittills präglat den nordiska energimarknaden. Riskerna är dels att många mindre aktörer slås ut dels att Svenska Kraftnät får svårt att få fram balanskraft och överföringskapacitet. Det allt större underskottet i södra Sverige, speciellt vid svaga vindar, håller också uppe elpriserna i elområde 3 och 4.

Den alltmer integrerade elmarknaden i hela Europa har nu visat sig ha stort inflytande på svenska elpriser. Med svaga vindar och en snabb konjunkturuppgång har elbristen på kontinenten kraftigt höjt elpriserna även i Sverige, speciellt i södra Sverige. Eftersom elkraftpriset marginalprissätts kunde till och med det oljeeldade Karlshamsverket köra med vinst när sol och vind inte producerar. En ytterligare parameter som alltmer påverkar priset är transportkapaciteten av elkraft från norr till söder. När denna inte räcker till uppkommer stora prisskillnader när el i norr låses inne samtidigt som ett underskott byggs upp i söder. Ansvarig för detta är Svenska Kraftnät. Därtill kommer det ovan nämnda fenomenet med de s k PPA avtalen som ytterligare ökar utbudet av vindenergi med förmodligen sänkta spotpriser som följd. Fortsatt utbyggnad av vindkraft kommer också att ytterligare öka prisvariationerna. En stabiliserande faktor kan dock bli de planerade vätgasproduktionsanläggningarna som kommer att utnyttja den billiga vindkraften dvs när elöverskott råder. En ny exportkabel från Norge till kontinenten innebär också en utjämnande faktor men på en högre prisnivå.

Konjunkturuppgången i Europa och världen har varit snabb men med anledning av Rysslands invasion av Ukraina ökar osäkerheten både vad avser konjunktur och framtida bränslepriser. Med höga elpriser på kontinenten passar Sverige och Norge på att exportera så mycket det går och vattenmagasinen töms snabbt. Kärnkraftverken har dragits med lite tekniska problem men har i stort producerat fullt. Högtrycket och en kall marsmånad har medfört relativt låg vindkraftproduktion med snabbt högre elpris som följd. Ett underdimensionerat kraftledningssystem för överföring från norr till söder ger fortsatt stora prisskillnader. Priset för utsläppsrätterna har med sjunkit och den nya prisnivån ligger på 70-80 Euro/ton (ungefär lika många ören per kWh el). Systempriset för mars var betydligt högre än för februari och ligger fem gånger så högt som för ett år sedan. Väderberoendet, vind och temperatur samt nederbörden, styr nu allt mera priset på el. I nedanstående tabell visas elprisutvecklingen i Skandinavien de senaste 12 månaderna.

Prisområde	SYST	SE1	SE2	SE3	SE4	FI	DK1	DK2	Oslo	Kr.sand	Bergen	Molde
Mars 2021	348	254	254	368	459	390	459	475	422	422	422	254
april	385	269	268	337	432	374	487	486	458	449	449	281
maj	449	389	389	435	485	466	551	560	489	490	491	372
juni	441	348	348	403	739	568	746	745	468	547	467	356
juli	551	519	528	590	694	803	816	830	567	586	567	466
aug	668	588	588	671	855	697	846	862	734	734	734	584
sept	875	565	565	918	1227	908	1275	1261	1082	1082	1082	538
okt	876	258	258	648	869	653	1178	1076	983	995	981	252
nov	849	439	439	835	1125	869	1427	1373	1072	1072	1073	421
dec	1514	667	667	1807	1874	1989	1947	1965	1793	1793	1789	613
jan	964	290	290	1043	1094	1104	1221	1154	1453	1453	1416	272
feb	952	258	258	775	838	854	1193	1058	1263	1263	1260	189
Mars 2022	1532	229	229	1303	1545	918	2502	2419	2032	2032	2032	187

Totalt är nu 920 verk anslutna till den automatiska avläsningen, ca 50 rapporterar manuellt och ca 4 000 rapporterar inte till Vindstat.

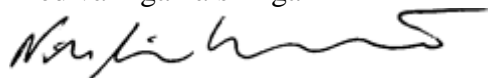
Vi påminner enerconägare om att vi eventuellt behöver ett nytt medgivande att vi får ta del av verkens produktionsdata.

Det finns fortfarande ganska många verk där kommunikationen inte fungerar. Vi ber Er som är anslutna till det automatiska avfrågningsystemet att kontinuerligt kontrollera att kommunikationen med verken upprätthålls.

Om kommunikationssystemet av någon anledning inte fungerar runt ett månadsskifte, det vill säga verket är gråmarkerat på hemsidan www.vindstat.nu, kan det inträffa att vi inte får med verket i fråga i månadsrapporten. När kommunikationen åter fungerar fördelas den ackumulerade produktionen ut på de saknade dygnen. Dessa ”beräknade” värden införs sedan i statistiken.

Månadsrapporter och tidigare årsrapporter finns också på www.vindstat.com och som vanligt på www.vindstat.nu. Vindkraftprognoser för de närmaste dygnen visas på www.vindstat.com.

Med vänliga hälsningar

Nils-Erik Carlstedt
Vindstat AB